

Ε Π Ι Μ Ε Τ Ρ Ο Ν.

Περὶ τῆς εἰς τὴν νεωτέρων Ἑλλάδα καταστάσεως τῆς Φιλοσοφίας.

§. α΄.

Τὰ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος φιλοσοφήματα εἶναι κυρίως μιμήματα τῆς τῶν Ἑυρωπαϊῶν Ἀριστοτελικοσχολαστικῆς καὶ νεωτέρας Φιλοσοφίας. Ὁ ἱερός θίασος τῶν αὐτοφιλοσόφων προγόνων μας παρήλθε μετὰ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν μας, καὶ ἐκ πολλοῦ ἤδη χρόνου ἠρκέσθημεν, εἰὰν περιπατῶμεν παραλλήλως μὲ τὴν Φιλοσοφίαν τῶν μεγαλοφυῶν τῆς Ἑυρώπης ἀνδρῶν· ἀλλὰ καὶ τῶν βημάτων μας τούτων τὴν ἀκριβῆ περιγραφὴν δὲν δυνάμεθα νὰ κατασρώσωμεν, ἐπειδὴ ἀκόμη δὲν ἐτυναθροίσθη ἀπὸ ὁμογενῆ μας τινα ἢ ὕλη τῆς τῶν νεωτέρων γραμματισμένων μας βιογραφίας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐμπορεῖ νὰ καθαρισθῇ ἡ Ἱστορία τῆς τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων Φιλοσοφίας. Ὅσα περὶ τούτου δύναμαι νὰ εἶπω μὲ συντομίαν, τὰ μὲν παρέλαβα ἀπὸ εὐκατοῦ ἀξιοπύκτων ἀνδρῶν, τὰ δὲ ἀνέγνωσα κατὰ καιροὺς εἰς διαφόρα νεώτερα ἡμῶν βιβλία, ἐκ τῶν ὁποίων δὲν ἔχῃ κατὰ

Τ

τὸ παρὸν κῶνεν· ἀλλ' εἴτε σφάλλω εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἢ τοῦτου αἰτία εἶναι ἢ εἰς τὰς πηγὰς, ὅθεν ἤντηλα τὰς ἐκδησεις, ἢ εἰς τὴν ἀσθένειαν τῆς μνήμης μου, καὶ ὅχι ποτε εἰς τὴν καταφρόνησιν τῆς ἱερωτάτης ἀληθείας.

§. β'. Ἡ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος Φιλοσοφία διαίρεται εἰς Σχολαστικὴν, καὶ Νεωτέραν. Ἡ πρώτη ἀρχίσασα μεταξὺ μας ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐξετάθη ἕως τὰ μέσα τῆς παρελθούσης δεκάτης ὀγδόης ἑκατοστατηρίδος· ἡ δὲ δευτέρα, λαβοῦσα ὄρχην ἀπὸ Ἐυγενίου τοῦ Βουλγάρου (1750), προχωρεῖ κατὰ συνέχειαν διορθουμένη καὶ τελειοποιουμένη. Τινες ἐφιλοσόφησαν σχολαστικῶς εἰς τὸ πρῶτον χρονικὸν διάστημα ἕως τῆς ἐκτετατατηρίδος, δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν μὲ βεβαιότητα δι' ἔλλειψιν ἀσφαλῶν γνώσεων· ἔκτοτε ὅμως ἐπισημότεροι ὑπῆρξαν οἱ ἐφεξῆς, ὅσοι ἤ διὰ συγγραμμάτων φιλοσοφικῶν, ἢ διὰ διδασκαλίας ὠφέλησαν τὴν Ἑλλάδα.

§. γ'. Θεόφιλος Κορυθαλεὺς Ἀθηναῖος· ἐπαιδεύθη εἰς τὰς Ἰταλικὰς Ἀκαδημίας· ἔγραψεν εἰς καθάρῳ Ἑλληνα λόγῳ διάφορα ὑπομνήματα εἰς τὸν Ἀριστοτέλην, καὶ Λογικὴν πραγματείαν, καταγινωσκόμενὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς δέκα τοῦ Ἀριστοτέλους κατηγορίας. Τὰ συγγράμματά του ἐδιδάχθησαν ὁλόκληρον σχεδὸν ἑκατοστατηρίδα εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Ἑλλάδος· ἔζησεν εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς 17^{ης} ἑκατ. Ἀκριδέστερόν τι περὶ αὐτοῦ δὲν δύναμαι νὰ εἴπω.

§. δ'. Γεράσιμος Βλάχος Κρήσις· ἔγραψεν, ἢ μᾶλλον συνηθροίσε τοὺς εἰς τὰ παλαιὰ συγγράμματα ἀπαντῶντας ὁρισμοὺς εἰς μίαν βιβλίον ἐκδοθεῖσαν εἰς Βενετίαν μὲ ἐπιγραφὴν· Ὅριστικὴ τῶν ἑντῶν.

§. ε'. Γεώργιος Κορέσιος Χίος· ἔγραψε πολλά σχολαστικά περὶ τὴν Λογικὴν καὶ Μεταφυσικὴν καὶ καὶ Θεολογίαν ἀσχολούμενα· σῶζονται δὲ ἀνέκδοτα εἰς τὴν Χίου· τὰ θεολογικά του συντάγματα ἐδιδάχθησαν εἰς τὰ σχολεῖα μᾶς.

§. ς'. Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος (ἀπ. 1709.), ἐκ Χίου πατὴρ εἰς Κωνσταντινούπολιν γεννηθεὶς· ἔγραψεν ἑλληνιστὶ διάφορα ὑπομνήματα εἰς τὰ Ἀριστοτελικά συγγράμματα, καὶ μάλιστα εἰς τὴν Μεταφυσικὴν.

§. ζ'. Ἰάκωβος Ἀργεῖος Μάνος· ἐδίδυξε τὴν Ἀριστοτελικὴν Φιλοσοφίαν εἰς Κωνσταντινούπολιν κατὰ τὰ Ἀριστοτελικά συγγράμματα.

§. η'. Μεθόδιος Ἀνθρακίτης· ἐπαιδεύθη εἰς τὰ πανεπιστήμια τῆς Ἰταλίας· μετέφερεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰς Γεωμετρικὰς ἐπιστήμας· καὶ τὰς ἐδίδαξεν εἰς Κασορίαν καὶ Ἰωάννινα. Ἠθέλησε εὖ διδάξῃ ἐκ μεταφράσεών του τὴν Μεταφυσικὴν κατὰ τὴν δόξαν τοῦ Μαλεμβραγγίου· ἀλλὰ κατηγορηθεὶς ὡς αἰρετικὸς καὶ κακόδοξος, καὶ ἀφορισθεὶς ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἐπανήλθε πάλιν εἰς τὴν Ἀριστοτελικὴν σχολαστικὴν Φιλοσοφίαν· ἀπέθανεν εἰς Ἰωάννινα περὶ τὸ 1730.

§. θ'. Βαλάνος Βασιλόπουλος Ἰωαννιτῆς· μαθητὴς τοῦ εἰρημένου· ἐδίδαξεν εἰς τῆς πατρίδος του τὸ σχολεῖον τὰ Ἀριστοτελικά τριάκοντα ἐν αὐτοῖς, καὶ ἀπέθανε τὸ 1760.

§. ι'. Κοσμάς Βαλάνος, Οἰκονόμος καὶ διδάκκαλος Ἰωαννίνων, υἱὸς καὶ μαθητὴς τοῦ εἰρημένου, ἐδίδαξεν ἰσαύτως εἰς τὴν πατρίδα του ὅσα ἐδιδάχθη ἀπὸ τοῦ πατέρου, καὶ ἀπέθανε τὸ 1806. Οἱ Βαλάνοι ὠφέλησαν τὴν Ἑλλάδα πλέον μὲ τὰς Μαθηματικὰς παρά μὲ τὰς Φιλοσο-

φικὰς γνώσεις, ἐπειδὴ ἐπαράδωκαν πολλὰ ἔτι κατὰ συνέ-
λθειαν τὰ σοιεῖα τοῦ Ἐυκλείδου, καὶ τὴν Ἀριθμητικὴν.

§. β'. Δωρόθεος Μετυληναῖος (ἀπ. περί τὸ
1770.), διδάσκαλος τῶν Ἀριστοτελικοσχολαστικῶν μαθημά-
των εἰς τὸ δημόσιον σχολεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ἐ-
φημιζέτο ὡς ἄριστος Ἑλληνιστῆς, μ' ὅλον ὅτι συγγράμματά
του οὐκ ἐβάνησαν. Οἱ ἐπισημότεροί μας ὀπαδοὶ τῆς Ἀρι-
στοτελικῆς καὶ Σχολαστικῆς Φιλοσοφίας εἶναι σχεδὸν οὗτοι,
οἵτινες ἐκοπίασαν διὰ τὸ καλὸν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐρύλα-
ξαν μεταξὺ τῶν ὁμογευῶν μας ἄσβεστον τὴν φλόγα τῆς ἀγά-
πης τῶν φιλοσοφημάτων· μεταβαίνομεν τώρα εἰς τὴν μετα-
ξύμας νεωτέραν Φιλοσοφίαν.

§. γ'. Εἰσηγητῆς τῆς νεωτέρας Φιλοσοφίας εἰς τὴν
Ἑλλάδα ὑπῆρξεν Ἐυγένιος Βούλγαρις (γενν. εἰς
Κέρκυραν τὸ 1716, ἀπ. εἰς Πετρούπολιν τὸ 1806)· ἐδ-
δάχθη τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν εἰς τὴν πατρίδα του, τὴν δὲ
Φιλοσοφίαν εἰς τὸ Παταύιον. Ἐσχολάρχησεν ἀπὸ τὸ 1750
ἕως τοῦ 1762 πρῶτον εἰς Ἰωάννινα, ἔπειτα εἰς Κοζάνην
κωμόπολιν Μακεδονικὴν, ἐφεξῆς εἰς τὴν Ἀθωνιάδα σχολ-
λὴν, καὶ τελευταῖον εἰς Κωνσταντινούπολιν. Πανταχοῦ ἐδ-
δάξε τὴν Λογικὴν καὶ Μεταφυσικὴν του, συγγράμματα πλου-
τισμένα μὲ ὅλας τὰς ἕως τότε νεοφανεῖς γνώσεις, γραμμένα
εἰς τὴν παλαιὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν· ἐφεξῆς μετέβη εἰς
Λεϊψίαν τῆς Σαξωνίας, ὅπου ἐτύπωσε τὴν Λογικὴν τὸ 1766.
Ἐκεῖθεν ἐπροσκαλέσθη εἰς τὴν Ῥωσίαν, καὶ ἐχειροτονήθη
πρῶτος ἀρχιεπίσκοπος Σλαβονίας καὶ Χερσῶνος· ἐκδοὺς δὲ
καὶ ἄλλα θεολογικὰ φιλοπονύματα καὶ τὴν τοῦ Βιργιλίου με-
τόφρυσίν του, ἀπέθανεν εἰς Πετρούπολιν τὸ 1806. Τὰ μα-
θηματά του, μ' ὅλον ὅτι κατ' ὀρχὰς ἐπολεμύθησαν ὑπὸ τῶν

Σχολαστικῶν (εἰς Ἰωάννινα ὑπὸ τῶν Βαλάνων, καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν ὑπὸ Δωροθέου τοῦ Μιτυληναίου) ἐξηπλώθησαν ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα τῆς Ἑλλάδος.

δ. ιδ'. Σύγχρονος καὶ φίλος τοῦ Κυγενίου ὑπῆρξε Νικηφόρος Θεοτόκιος ἐκ Κερκύρας· ἀνὴρ πολυμαθής, ἀλλὰ πλέον τὸ Μαθηματικὸν εἶδος ἐξασκηθεὶς παρὰ τὴν Φιλοσοφίαν, ἐπαιδευθῆναι εἰς τὰ πανεπιστήμια τῆς Ἰταλίας· ἐδίδαξεν εἰς τὴν πατρίδα του, καὶ εἰς τὸ Ἰάσιον. Μεταβὰς δὲ εἰς τὴν Ῥωσίαν, ἐτιμήθη μὲ τὸν ἀρχιεροτικὸν βαθμὸν, ποιμάντας πρῶτον τὴν Σλαβονίου καὶ Χερσῶνος ἐπαρχίαν, ἔπειτα τὴν Ἀσραχανίου, καὶ ἀποθανὼν εἰς Μόσχαν τὸ 1800.

δ. ιε'. Νικόλαος Ζαρζούλης ἐκ Μεσόβου· πρῶτον ὀπαδὸς τῆς Ἀριστοτελικοσχολαστικῆς Φιλοσοφίας, τὴν ὁποῖαν ἐδιδάχθη εἰς Ἰωάννινα ἀπὸ τοῦ Βαλάνου, καὶ ἐδίδαξεν ἱκανὸν χρόνον εἰς Τρίκκην τῆς Θετταλίας· ἔπειτα μεταβὰς εἰς Ἰταλίαν τὸ 1754 ἤκουσε τὰ νεώτερα φιλοσοφήματα· καὶ ὑποσρέψας εἰς τὴν πατρίδα του ἐσῆλθη ἐκ Κωνσταντινουπόλεως διδάσκαλος τῆς ἀπὸ τοῦ Κυγενίου παραιτηθείσης σχολῆς τοῦ Ἄθωνος· ἐκείθεν μετὰ ἐνιαυτὸν ἕνα ὑπέσρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του, καὶ ἐπροσκαλέσθη μετὰ τιμῆς Σχολάρχης τῆς ἐν Ἰασίῳ αὐθεντικῆς σχολῆς· ἐδίδαξεν ἐκεῖ μετὰ τῶν Μαθηματικῶν ἐπιστημῶν τὴν νεωτέραν Φιλοσοφίαν, καὶ ἀπέθανε τὸ 1772. Τρύφων ἱερομόναχος, συμπατριώτης καὶ συμμαθητὴς τοῦ Ζαρζούλη εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐδίδαξεν ἰδιαιτέρως εἰς Ἰωάννινα (ὅπου καὶ ἀπέθουε τὸ 1786) τὴν φιλοσοφίαν, ὃ δὲ μαθητὴς καὶ ἀνεψιὸς τούτου Δημήτριος Βαρδάκας, εἰς Μίσοβον.

§. ις. Ἰώσηπος Μοισιόδαξ· μαθητῆς τῆς εἰς τὸν Ἀθῶνα Εὐγενιακῆς Σχολῆς· ἔπειτα καὶ τῶν Ἰταλικῶν Παινεπιστημίων. Ἐπρόβαλεν, ὅτι αἱ ἐπιστῆμαι πρέπει νὰ διδάσκωνται εἰς τὴν λαλοῦμένην γλῶσσαν, καὶ μετέφρασεν εἰς αὐτὴν τὴν τοῦ Μορατώρου Ἠθικὴν Φιλοσοφίαν, ἐκδοθεῖσαν ἐν Βενετίᾳ, 1761. εἰς τὸ προσέμιον ταύτης ἐπαινεῖ ὡς μεγάλους ἀνδρας τὸν Εὐγένιον, καὶ Θεοτόκιον, καὶ Ζαρζούλην. ἐξέδωκεν εἰς τὸν αὐτὸν τοῦ λόγου ἀπλοῦν χαρακτῆρα καὶ Θεωρίαν τῆς Γεωγραφίας καὶ τινὰ ἄλλα ποιημάτια.

§. ιζ. Περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνος ὑπῆρξαν Σκοῦφος καὶ Δαμωδὸς ἐκ τῶν Ἰωνικῶν νήσων, οἵτινες ἐξέδωκαν Λογικὰς καὶ Ῥητορικὰς πραγματείας εἰς τὴν λαλοῦμένην ἡμῶν γλῶσσαν.

§. ιη. Ἰωάννης Οἰκουόμος, ὁ ἐπονυμαζόμενος Πέσαρης· ἐγεννήθη εἰς Τύρναβον τῆς Θετταλίας· μαθητῆς τῆς τῶν Ἰωνικῶν σχολῆς, καὶ ὑπαδὸς τῆς νεωτέρας Φιλοσοφίας· ἐδίδαξε μὲ ζῆλον μέγαν τὰ Εὐγενιακὰ μαθήματα τριάντα ἔτι κατὰ συνέχειαν, καὶ ἄλλοῦ ἐν αὐτοῦς τινος, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου εἰς τὴν πατρίδα του, ὅπου ἀπέθανε τὸ 1806, τιμώμενος ὑπὸ πάσης τῆς Θετταλίας, ὡς πατὴρ αὐτῆς καὶ εὐεργέτης·

§. ιθ. Ἀθανάσιος Γερομόναχος Πάριος· μαθητῆς τῆς τοῦ Εὐγενίου Ἀθωνιάδος σχολῆς· ἐξησκήθη εἰς τὸν Ἑλληνα λόγον· ἐδίδαξεν τὴν Εὐγενίου Λογικὴν, καὶ Μεταφυσικὴν, καὶ Θεολογίαν πρῶτον εἰς Θεσσαλονίκην, ἔπειτα εἰς Χίον, ὅπου καὶ ἀπέθανε πλήρης ἡμερῶν τὸ 1814. Μετέφρασεν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ τὴν τοῦ Γενουευσίου μικροτέραν Μεταφυσικὴν, ἐκδοθεῖσαν εἰς Βενετίαν, 1802. Σειέτεμε τὴν Θεολογίαν τοῦ Εὐγενίου, ἐκδοθεῖσαν Λειψία·

1806. Ὁ ὄνηρ οὗτος ὑποπτευθεὶς τὴν νεωτέραν Φιλοσοφίαν ὡς βλαβερὰν εἰς τὴν Θεοσεβείαν, ἀντεφέρθη κατ' αὐτῆς καὶ κατὰ τῆς Ἀστρονομίας, ἀλλ' αἱ κατακραυγαὶ τοῦ οὖν εὐσηκαν ὑποδοχὴν εἰς τὸ Γένος.

δ. κ'. Σέργιος Μακραῖος ἐξ Ἀγράφων τῆς Θεσσαλίας, μαθητὴς τοῦ Ἐυγενίου καὶ αὐτός· ἐδίδαξε πολλοὺς ἐν αὐτοῦς εἰς τὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως δημόσιον σχολεῖον, καὶ ἀπέθανε γηραιός, παρητημένος πᾶσαν διδασκαλικὴν φροντίδα, εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸ 1815. Τὰ φρονήματά του εἰς πολλὰ ὁμοίαζον μὲ τὰ τοῦ Παρίου Ἀθανασίου.

δ. κα'. Λάμπρος Φωτιάδης ἐξ Ἰωαννίνων, διδίσκαλος τῶν Βουκορεσίων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν· ἐδίδαξε πολλοὺς τὴν Λογικὴν τοῦ Ἐυγενίου, καὶ Γρηγόριον τὸν Βραγκεδύνου, ὅς τις μετέφρασεν ἐκ τῆς Λατινικῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν τὴν Λογικὴν καὶ Ἠθικὴν τοῦ Αἰνείου, ἐκδοθεῖσαν Βιέννῃ 1806.

δ. κβ'. Δανιὴλ Φιλιππέδης ἐκ Μηλιῶν τοῦ Πηλείου ὄρους, μετέφρασεν εἰς τὴν ὁμιλουμένην γλῶσσαν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τὴν Λογικὴν τοῦ Κουδιλλακίου, ἐκδοθεῖσαν Βιέννῃ 1801.

δ. κγ'. Γρηγόριος Κωνσαντᾶς, ἐκ Μηλιῶν τοῦ Πηλείου ὄρους, μετέφρασε καὶ ἐδίδαξεν εἰς Ἀμπελάκια τὰ στοιχεῖα τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Σουΐου, ἤγουν Λογικὴν καὶ Μεταφυσικὴν καὶ Ἠθικὴν, ἐκδοθέντα εἰς τέσσαρας τόμους, Βενετία 1804.

δ. κδ'. Οὗτοι μὲν εἶναι, ὅσους ἐξεύρομεν συντελείσαντας εἰς τὴν Φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ταύτης ἐξάπλωσιν εἰς τὸ γένος μας· ἡμεῖς δὲ κἄν ἐλίγη, κἄν μικρὰ φαίνωται

τὰ ἔργα των, τιμῶμεν τοὺς κόπους των, ὡς εὐεργετικούς, καὶ ἐπευχόμεθα νὰ πολλαπλασιασθῶσιν εἰς τὸ ἐξῆς οἱ ὁμοιοί των, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ τούτων ἐλπίζεται ἡ κατὰ θεορίαν καὶ πράξιν προκοπὴ καὶ ὠφέλεια τοῦ Γένους· ἐπευχόμεθα δὲ νὰ ἀναφανῆ ἐκ τῆς ἐπιμελείας τινὸς των ὁμογενῶν μας καὶ ἡ λεπτομερὴς ἔκθεσις των ἀπὸ τῆς 13 ἑκατοστατηρίδος μέχρι τῆς σήμερου ἀγωνισθέντων ὁμογενῶν μας εἰς διατήρησιν τοῦ τῆς Φιλοσοφίας ἱεροῦ χρήματος εἴτε διὰ διδασκαλικῆς καθέδρας, ἢ διὰ συγγραφῆς διδακτικῶν ἢ ὅπως ἄλλως φωτισικῶν βιβλίων, διὰ νὰ μὴ ἀγνοῶμεν τῆς ἱστορίας τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας.

Χρονολογικός Πίναξ τῆς Ἱστορίας τῆς Φιλοσοφίας.

Ἔτη Π.Χ.	Ἔτη ἀπὸ κτίσ. Ῥώμ.	Ὀλυμ- πιαδες.	
640	114	ΛΕ', α'	Θαλῆς ἐγεννήθη κατ' Ἀπολλόδωρον
635	116	ΛΕ', γ'	Σόλων ἐγενν.
620	125	ΛΗ',	Θαλῆς ἐγενν. κατὰ Μείνερον.
610	144	ΜΒ', γ'	Ἀναξίμανδρος ἐγενν.
608	146	ΜΓ', α'	Πυθαγόρας ἐγενν. κατὰ Λάρχερον.
598	156	ΜΕ', γ'	Σόλωνος νομοθεσία.
597	157	ΜΕ', δ'	Θαλῆς προεῖπεν ἡλίου ἔκλειψιν.
584	170	ΜΘ',	Πυθαγόρας ἐγενν. κατὰ Μείνερον.
561	193	ΝΕ', α'	Πεισίσρατος ἐγενν. εἰς Ἀθήνας.
557	197	ΝΣ',	Ἀναξίμανης ἤκμασεν.
548	206	ΝΗ', α'	Κροῖσος νικᾶται ὑπὸ Κύρου.
543	211	ΝΘ', β'	Θαλῆς ἀπέθανεν. Πυθαγόρας μετέβη εἰς Κρότωνα.
536	218	ΞΑ',	Ξενοφάνης ὑπήγεν εἰς Ἐλίαν.
500	254	Ο', α'	Ἀναξογόρας ἐγενν. Ἡράκλειτος ἐφημίσθη.
494	260	ΟΑ', ε'	Δημόκριτος ἐγενν.
490	264	ΟΒ', γ'	Μαραθῶνος μάχη.
489	265	ΟΒ', δ'	Πυθαγόρας ἀπέθ.
480	274	ΟΕ', α'	Σαλαμῖνος μάχη.
470	284	ΟΖ', γ'	Δημόκριτος ἐγενν. κατὰ τινας.
468	286	ΟΖ', δ'	Σωκράτης ἐγενν. Παρμενίδης ἐφημίσθη.

Ἔτη Π. Χ.	Ἔτη ἀπὸ κτίσ. Ῥώμ.	Ὀλυμ. πιάδες.	
460	294	Π΄	Παρμενίδης μετὰ Ζήνωνος ὑπήγευ εἰς Ἀθήνας. Δημόκριτος ἐγεννήθη κατ' ἄλλους. Ἐμπεδοκλῆς ἐφημίσθη.
456	298	ΠΑ΄	Ἀντισγόρας ὑπήγευ εἰς Ἀθήνας.
450	304	ΠΒ΄	γ' Ξενόφων ἐγεννήθη. Μελισστος ἐφημίσθη.
444	310	ΠΔ΄	Γοργίας ἔγραψε τὸ Περὶ Φύσεως. Πρωταγόρας. Πρόδικος.
432	322	ΠΖ΄	α' Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἀρχή.
431	323	ΠΖ΄	β' Ἀντισγόρας ἐκατηγορήθη.
430	324	ΠΖ΄	γ' Πλάτων ἐγεννήθη κατὰ Κροσσίου.
429	325	ΠΖ΄	δ' Πλάτων ἐγεννήθη κατὰ Διοδόρου. Περικλῆς ἀπέθανε.
428	326	ΠΗ΄	α' Ἀναξαγόρας ἀπέθανε.
427	327	ΠΗ΄	β' Γοργίας ὑπήγευ πρέσβυς εἰς Ἀθήνας. Διαγόρας.
424	330	ΠΘ΄	α' Ἀριστοφάνους Νεφέλαι.
414	340	ΤΙΑ΄	γ' Διογένης ὁ Σινωπεὺς ἐγεννήθη.
404	350	ΤΙΑΔ΄	α' Πελοποννησιακοῦ πολέμου τὸ τέλος.
399	354	ΤΙΕ΄	α' Σωκράτης ἔπει τὸ κώνειον. Οἱ Σωκρατικοὶ μεταβαίνουσιν εἰς Μέγαρα.
389	365	ΤΙΖ΄	δ' Πλάτων πλέει τὸ πρῶτον εἰς Συρακ.
384	370	ΤΙΘ΄	α' Ἀριστοτέλης ἐγεννήθη. Πυρόφω ἐγεννήθη.
		ΠΒ΄	Ἀριστοτέλης ὑπήγευ εἰς Ἀθήνας.
364	390	ΡΔ΄	α' Πλάτων πλέει τὸ δεύτερον εἰς Συρακ.
361	393	ΡΔ΄	δ' Πλάτων πλέει τὸ τρίτον εἰς Συρακ.
356	398	ΡΕ΄	Ἀλέξανδρος ὁ μέγας ἐγεννήθη.

Ἔτη Π. Χ.	Ἔτη ἀπὸ κτίσ. Ῥώμ.	Ὀλυμ- πιαδες.	
348	406	ΡΗ', α'	Πλάτων ἀπέθανε.
347	407	ΡΗ', β'	Ἀριστοτέλης ὑπῆγεν εἰς Ἑρμείαν Ἀ- γαμέως τύραννον.
343	411	ΡΘ', β'	Ἀριστοτέλης ἐγένετο Ἀλεξάνδρου δι- δάσκαλος.
342	412	ΡΘ', γ' ΡΙ',	Ἐπίκουρος ἐγεννήθη. Διοδωρος. Στίλπων. Διογένης. Κράτης.
339	415	ΡΙ', β'	Σπείσιππος ἀπέθανε. Ξενοκράτης ἤρχισε νὰ διδάσκη.
337	417	ΡΙ', δ'	Χαιρωνείας μάχη.
336	418	ΡΙΑ', α'	Φίλιππος Βασιλεὺς Μακεδ. ἀπέθανε. Ἀλέξανδρος ἀναβαίνει εἰς τὸν θρόνον
335	419	ΡΙΑ', β'	Ἀριστοτέλης ἀνοίγει τὸ Λύκειον.
324	430	ΡΙΑ', α'	Ἀλέξανδρος ἀπέθανε. Διογένης ὁ Κυνικός ἀπέθανε. Πτολεμαῖος ὁ Λάγου εἰς τὴν Αἴγυπτο.
322	432	ΡΙΑ', γ'	Ἀριστοτέλης ἀπέθανε.
318	436	ΡΙΒ', α'	Ἀρκεσίλαος ἐγεννήθη. Ἀρίων Χίος.
314	440	ΡΙΒ', γ'	Ξενοκράτης ἀπέθανε. Θεόφραστος ἐφημίσθη.
305	449	ΡΙΗ', γ'	Ἐπίκουρος ἤνυξεν τὸν Κῆπον εἰς τὰς Ἀθήνας.
286	468	ΡΚΓ', γ'	Θεόφραστος ἀπέθανε.
285	469	ΡΚΓ', δ'	Πτολεμαῖος φιλαδέλφος βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου.
280	474	ΡΚΕ', α'	Χούσιππος ἐγεννήθη.
270	483	ΡΚΖ', β'	Ἐπίκουρος ἀπέθανε.

Ἔτη Π. Χ.	Ἔτη ἀπὸ κτίσ. Ῥώμ.	Ὀλυμ- πιάδες.	
260	494	ΡΚΘ',	Κλεάνθης ἐφημίσθη.
244	510	ΡΛ',	Ζήνων ἀπέθανε.
217	537	ΡΛΔ',	Ἄρκεσίλαος ἀπέθανε.
212	542	ΡΜΑ', γ'	Καρνεάδης ἐγεννήθη.
208	546	ΡΜΓ',	Χρῦσιππος ὑπέθανε.
		ΡΜΔ',	Χρῦσιππος ἀπέθανε κατὰ Μενάγιον, Ζήνων Ταρσεύς. Διογίνης Βαβυλώνιος.
155	599	ΡΝΣ', γ'	Ἀθηναίων πρεσβεία εἰς τὴν Ῥώμην, Ἀντίπατρος Ταρσεύς.
146	608	ΡΝΗ', γ'	Ἑλλῶς καὶ Καρχηδῶν ὑποτέλη τῆς Ῥώμης.
142	612	ΡΝΘ', γ'	Μακεδονία Ῥωμαίων ἐπαρχία.
134	625	ΡΞΒ', δ'	Καρνεάδης ἀπέθανε. Παναίτιος συνοδεῖ εἰς Σκηπέωνα τοῦ Ἀφρικανῶν εἰς Ἀλεξάνδρειαν.
103	647	ΡΞΖ', β' ΡΟ',	Κικέρων ἐγεννήθη. Κλιτόμαχος ἀπέθανε. Ποσειδώνιος.
84	666	ΡΟΑ', α'	Φίλων φεύγει εἰς Ῥώμην. Ἀντίοχος.
63	691	ΡΟΘ', β'	Ἰουδαία Ῥώμης ἐπαρχία.
43	711	ΡΠΔ', β'	Κικέρων ἀπέθανε.
30	724	ΡΠΖ', γ'	Αἴγυπτος Ῥώμης ἐπαρχία.
27	727	ΡΠΗ', β'	Ἀυγούστος Μονάρχης.

Ἔτη Α. Χ.	Ἀυτοκράτορες Ῥώμης.
--------------	------------------------

1 | Ἀυγούστος

2 |

1	Ἄυτοκράτορες Ῥώμης.
1	Ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς ἐγεννήθη.
2	Σενέκας ὁ φιλόσοφος ἐγεννήθη.

Ἔτη Α. Χ.	Ἀυτοκράτορες Ῥώμης.	
		Σέξτιος ὁ Πυθαγορικός. Ἀθηνόδωρος ὁ Στωϊκός. Σωτίων Σενέκα διδάσκαλος.
14	Τιβέριος.	
33		Ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Φίλων ὁ Ἰουδαῖος.
34		
37	Καλιγούλας.	
41	Κλαυδίου.	
54	Νέρων.	
65		Σενέκας ἀπέθανε. Κορνούτος ἐξωρίσθη.
68		Ἰερουσαλήμ ἐρημόνεται. Ἀπολλώνιος Τυανεύς. Ἐυφράτης.
69	Γάλβας.	
70	Ὄθων. Βιτέλλιος.	
80	Τίτος Ὀυεσπα-	
81	σιανός.	Μουσώνιος Ρούφος προσκαλεῖται ἀ- πὸ τὴν ἐξορίαν.
82	Δομητιανός.	
89		Ἐπίκτητος. Δομητιανὸς ἐξώρισεν ἀπὸ τὴν Ῥώ- μην τοὺς Φιλοσόφους καὶ τοὺς Μαθηματικούς.
97	Νερούας.	
99	Τραϊανός.	Πλούταρχος. Τάκιτος.
118	Ἀδριανός.	Γνωσικαί.
112		Ἐυφράτης ὁ Στωϊκὸς ἀπέθ.
131		Γαληνὸς ἐγεννήθη. Φαβωρίνος.
132		Βασιλίδης ὁ Γνωσικός.
139	Ἀντωνίνος ὁ Ἐυσεβής.	Ταῦρος ὁ Πλατωνικός. Ἀπολλώνιος ὁ Στωϊκός. Βασιλίδης ὁ Στωϊκός.

Ἔτη Α. Χ.	Ἀυτοκράτορες Ῥώμης.
--------------	------------------------

		Ἰουστίνος ὁ Φιλόσοφος καὶ μάρτυς. Ἀόριανός. Ἀλκίνσοος. Νουμήνιος. Περσεγοῖνος ὁ Κυνικός ἀπέθανε. Ἀπουλήϊος. Λευκιανός. Ἀθηναγόρας. Ἀττικός ὁ Πλατωνικός. Βαρδυσάνης.
162	Μ. Ἀυγούστου Ἀυτωνίος.	Μάξιμος Τύριος. Εἰρηναῖος. Ῥαβδῖς Ἰούδας, Ταλμούδ.
180	Κόμμοδος.	
193	Περτίναξ. Σάλβιος. Ἰουλιανός. Σέπτιμος Σεβή- ρος.	Ἀμμώνιος Σακκάς. Κλήμης Ἀλεξανδρεὺς. Ἀλέξανδρος Ἀφροδισιεύς. Πλωτῖνος ἐγεννήθη. Φιλόστρατος.
205		
212	Καράκάλλας.	
218	Μακρίνος.	
219	Ἀυτων. Ἡλιού.	
222	Ἀλέξ. Σεβήρος.	
232		Πλωτῖνος ἀποθνήσκει τὸν Ἀμμώνιον.
233		Πορφύριος ἐγεννήθη. Θουπιανός.
235	Μαξιμῖνος.	
238	Γορδιανός.	
239	Γορδιανός ὁ υἱός	
242		Πλωτῖνος περιηγεῖται τὴν Περσίαν.
243		Πλωτῖνος ὑπήγευ εἰς τὴν Ῥώμην.
244	Φίλιππος.	

Ἔτη Α. Χ.	Ἀυτοκράτορες Ῥώμης.	
246		Ἀμφίλιος ἀκροᾶται τὸν Πλωτίνου.
250	Τραιανὸς Δέκιος	
252	Τρηδουανός. Γάλλος ἢ Βέβιος Ἰουλιανός.	Λογγίνος. Ἄρριγίνης ἀπέθανε.
254	Λιμίλ. Βαλεριαν.	
269	Φλαύιος Κλαύδ.	Πλωτίνος ἀπέθανε.
270	Ἀυρηλιανός.	Λογγίνος Ἀπέθανε.
273		
276	Φλαύιος Τάκιτ.	
277	Ἀυρηλ. Πρόβος.	Μανιχαῖοι.
282	Ἀυρηλ. Κύρος.	
284	Διοκλητιανός.	Ἄρριδίος.
304	Κωνσταντίν. Μα- ξιμιανός.	Πορφύριος ἀπέθανε.
306	Κωνσταντίνος ὁ	Κωνσταντίνος Χριστιανῶν πρῶτος βα- σιλεὺς.
321	Μέγας.	Ἰαμβλιχος. Λακτάντιος.
325		Πρώτη Οἰκουμένη. Σύνοδ. ἐν Νικαίᾳ.
333		Ἰαμβλιχος ἀπέθανε.
337	Κωνσταντίνος.	
340		Ἐυσέβειος ἀρχιεπίσκοπος Καισαρείας ἀπέθανε.
360		Ἐυνόμιος.
361	Κλαύδ. Ἰουλιαν.	
363	Ἰουλιανός.	
364	Βαλεντιανός καὶ Βαλῆς.	
379	Θεοδοσίος ὁ μείγ.	Ἐπυρόπιος.
384		Δίδυμος Ἀλεξανδρεὺς.

Έτη Α. Χ.	Αυτοκράτορες Ρώμης.	
391		Ιερώνυμος.
394		Γρηγόριος Νηζιανζηνός απέθανε.
395	Αρκαδ. & Ονώρ.	Γρηγόριος Νύσσης. Βασίλειος Καισαρείας ὁ μέγας. διανομή τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας.
402	Αρκαδίου.	
408	Θεοδοσίος Β΄.	
412		Πρόκλος ἐγεννήθη.
415		Ἰπατία απέθανε. Συνέσιος.
418		Πελάγιος ἐκατακρίθη.
434		Ἀυγουστίνος απέθανε. Πλούταρχος Νεσορείου υἱὸς απέθανε. Συριανός.
450	Μαρτιανός.	
457	Λεων Α΄.	
470		Μαρτιανός Καπέλλας. Κλαυδιανός Μάμερτος.
474	Λέων Β΄. Ζήνων Ἰσαυρός.	
476		Τέλος τῆς Δυτικῆς αὐτοκρατορίας. Σαλβιανός.
480		Πρόκλος απέθανε.
485		Μαρίνος. Ἀμμώνιος. Ἰεροκλῆς.
490		Μαρίνος απέθανε.
491	Ἀναστάσιος.	Ἰσιδωρος ἀκολουθεῖ τὸν Μαρίνον. Δαμάσκιος. Σιμπλέκιος.

Ἔτη Α. Χ.	Ἀυτοκράτορες τῆς Ἀνατολῆς.	
518	Ἰουστίνος Α΄.	
525		Βοήθιος ἀπέθανεν.
527	Ἰουστινιανός.	
529		Τὰ φιλοσοφικὰ τῶν Ἀθηνῶν σχολεῖα ἐκλείσθησαν.
533		Δαμάσκιος μετὰ τῶν Πλατωνικῶν ἐπιστρέφουσιν ἀπὸ τῆν Περσίαν.
536		Κασσιόδωρος ἐπήγεν εἰς τὸ μοναστήριον.
543		Βενέδικτος ἀπέθανεν.
563	Ἰουστίνος Β΄.	
573	Γιβέριος Β΄.	
582	Μαυρίκιος.	
602	Φωκάς.	
604		Γρηγόριος ὁ μέγας ἀπέθανεν.
610	Ἡράκλειος.	
622		Μωάμεθ φυγή.
636		Ἰσιδωρος ἀπέθανεν.
641	Κωνσταντ. Γ΄ ἢ Δ΄ Κώνστας Β΄.	Ἰωάννης Φιλόπονος.
668	Κωνσταντίνος Ε΄.	
685	Ἰουστίνος Γ΄.	
694	Λεόντιος	
698	Γιβέριος Γ΄.	
711	Φιλιππικός.	
713	Ἀναστάσιος Β΄.	
714	Θεοδόσιος Γ΄.	
715	Λέων Γ΄ Ἰταλός.	
741	Κωνσταντίνος Σ΄.	
755		Ἰωάννης Δαμασκηνός.
796	Εἰρήνη.	

Ἔτη Α. Χ.	Ἀυτοκράτορες Γερμανίης.	
800	Κάρολος ὁ μέγ.	Ἀλκένδης ἐφημίσθη.
814	Λαδός. ὁ εὐσεβ.	
840	Λοθάριος.	
855	Λουδοβίκος Β΄.	
875	Καρ. ὁ Φαλακρ.	
877	Κάρολος Γ΄.	Ἰωάννης Σκότος Ἐριγένας.
880	Καρολ. ὁ παχύς.	
887	Ἀρνούλφος.	
890		Φώτιος.
899	Λουδοβίκος Δ΄.	
912	Κορράδος.	
914	Ἑρρίκ. Ὁρνεβοῦ.	
937	Ἦθων ὁ μέγας.	Ἀλφράδιος.
974	Ἦθων Β΄.	
980		Ἀδικένας ἐγεννήθη.
987	Ἦθων Γ΄.	
1002	Ἑρρίκος Β΄.	
1025	Κορράδος Β΄.	
1028		Φούλβερος ἀπέθανε.
1034		Ἀυσέλμος ἐγεννήθη.
1036		Ἀδικέννας ἀπέθανε.
1039	Ἑρρίκος Γ΄.	
1056	Ἑρρίκος Δ΄.	
1079		Ἀβαιλόρδος ἐγεννήθη.
1083		Βερεγγάριος ἀπέθανε.
1089		Λακφράγκιος ἀργ. Καυτερβεργ. ἀπ.
1092		Ῥοσιελίνος καταδικάζεται ὡς αιρε- τικός εἰς Ἀυγούσαν τῶν Σουεσ- σώνων (Soissons).
1107	Ἑρρίκος Ε΄.	
1109		Ἀυσέλμος Ἀργιεπ. Καυτερβ. ἀπέθ.
1114		Ἀλόνος Ῥύσειλος ἐγεννήθη.
1118		Ἀβαιλόρδος διδάσκει εἰς Παρισίους.
1126	Λοθάριος.	